

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Norme za industrijske proizvode i ocjena sukladnosti

Ramon Rovira
27. ožujka 2008.

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Sadržaj – 1. dio

1. Uvod
2. “Klasični” sustavi normi i ocjena sukladnosti
3. Norme i ocjena sukladnosti u EU-u
4. Europske direktive
5. Europski sustav ocjene sukladnosti

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Sadržaj – 2. dio

6. Norme i ocjena sukladnosti, njihova važnost za poduzetništvo
7. Sadašnje zakonodavstva u vezi ocjene sukladnosti u Hrvatskoj
8. Norme i institucije za ocjenu sukladnosti
9. Izvori informacija o normama i ocjeni sukladnosti
10. Suradnja udruga zaduženih za norme i poslovnih udruga

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

1. Uvod

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

**Pitanje: Što mogu napraviti da
prodajem više u zemlji i
inozemstvu?**

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Odgovor

Tako da proizvodim proizvode koji zadovoljavaju međunarodne norme, tako da su moji proizvodi **SIGURNI** za ljude, životinje i okoliš, i mogu se svuda prodavati.

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Što je norma?

“Najjednostavnije rečeno, norma je dogovoreni, ponovljivi način da se nešto radi.”

(BSI - British Standards Institute)

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Što je norma?

“Norma je objavljena specifikacija koja uspostavlja zajednički jezik i sadrži tehnički opis ili druge precizno definirane kriterije, a uspostavljena je da se koristi dosljedno, kao pravilo, smjernica ili definicija.”

(BSI – Britanski zavod za norme)

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Primjer: norma za USB priključak

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Što je ocjena sukladnosti?

- Postupak provjere koji omogućava da se utvrdi zadovoljava li proizvod potrebne norme (i/ili ‘osnovne zahtjeve’), tako da je:
 - **Siguran!** → moguće ga je izvoziti
 - Usklađen/kompatibilan s drugim proizvodima

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Pravna osnova

- Rimski sporazum, čl. 28-29/EK: propisuje odgovarajuće mjere za osiguravanje unutarnjeg tržišta
- Rimski sporazum, čl. 30/EK: propisuje izbjegavanje neopravdanih mjera kojima se ograničava kretanje roba
- 1983: Direktiva 98/34/EK o postupku informiranja o tehničkim standardima i propisima
- Odluka Vijeća od 7. svibnja 1985. o “Novom pristupu”
- Odluka Vijeća od 21. prosinca 1989. o “Općem pristupu”
- Odluka Vijeća 93/465/EEZ o “modulima” za ocjenu sukladnosti

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

2. “Klasični” sustav normi i ocjena sukladnosti

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Kako funkcionira

- Zakonima je određeno koji proizvodi moraju zadovoljavati koje obavezne norme
- Proizvodi se ispituju u državnim laboratorijima, koji odobravaju (ili ne) njihov plasman na tržište
- U slučaju nesreća (npr. strujnog udara) odgovorna je država

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Za i Protiv

- Ako se zakoni redovito ne ažuriraju, oni ne mogu pratiti najnovija tehnička dostignuća
- Obavezni norme podrazumijevaju manjak fleksibilnosti u vremenu potrebnom za oblikovanje proizvoda
- Potrebno je dosta vremena za plasiranje novog proizvoda na tržište
- Proizvođači su žrtve nedostatka fleksibilnosti i monopolističkih cijena državnih tehničkih tijela
- Velika mogućnost korupcije
- U slučaju izbijanja problema proizvođač je siguran

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

3. Norme i ocjena sukladnosti u EU-u

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Sustav EU - Komponente

- Zakonodavstvo
- Ocjena sukladnosti
- Kontrola

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Zakonodavstvo

- Ovisno o vrsti, proizvodi se reguliraju zakonima EU-a iz jedne od ovih dviju skupina:
 - Stari pristup
 - Novi (i Opći) pristup

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Stari pristup

- Direktive (zakoni EU-a) odnose se na sektore gdje je CE zakonodavstvo bilo razvijeno i prije 1985. godine
- Proizvodi su obuhvaćeni zakonodavstvom EU s obaveznom detaljnom tehničkom specifikacijom
- Zakonodavstvo se odnosi na obaveznu upotrebu europskih normi (koji se usvojene nacionalno)
- Pred-tržišnu kontrolu obično vrše institucije s javnim ovlastima
- Primjeri: automobili, prehrambeni proizvodi, kemikalije, farmaceutski proizvodi, itd.

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Novi i Opći pristup

- **Ocjena koja prethodi plasmanu na tržištu**

Proizvodi koji se plasiraju na tržište moraju ispunjavati “osnovne zahtjeve”. Proizvođač to potvrđuje postavljanjem CE oznake na proizvod.

- **Kontrola nakon plasmana na tržište**

Države članice moraju kontrolirati da li proizvodi na njihovom tržištu zadovoljavaju “osnovne zahtjeve”. To čine nacionalna tijela kroz nadzor tržišta.

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Novi i Opći pristup Glavne osobine

- Pokrivaju široko područje proizvoda ili rizika jednim zakonodavstvom
- Postavljaju generičke osnovne zahtjeve koji ne zastarijevaju
- Ograničavaju intervenciju države na ono što je nužno

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Struktura direktive EU

- Pravna osnova
- Dodatak 1: Osnovni zahtjevi
- Dodatak 2: Ostalo
- Dodatak 3: Stavljanje CE oznake
- Dodatak 4: Ocjena sukladnosti, obaveze i odgovornosti proizvođača

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Što je ‘osnovni zahtjev’

- “... izolacija mora odgovarati predvidljivim uvjetima”
- “... električna oprema ne smije ugrožavati osobe, domaće životinje i imovinu u predvidljivim uvjetima preopterećenosti”

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Pojedinosti o Novom i Općem pristupu

**- OCJENA SUKLADNOSTI KOJA PRETHODI
PLASMANU NA TRŽIŠTE**

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Ocjena sukladnosti

- Osnovni zahtjevi u direktivama (trenutno ima 25 direktiva za novi pristup)
- Usklađene norme – pretpostavka sukladnosti
- Ocjena sukladnosti (postupak)
- CE oznaka

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Elementi Novog pristupa

- Usklađene europske norme (propisane od strane Europske komisije, pretpostavljaju sukladnost s osnovnim zahtjevima ... no ostaju dobrovoljne)
- CEN, CENELEC, ETSI – razrađene europske norme

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

... Normizacija je neovisna

- Norme NE određuju tijela s javnim ovlastima
- Norme se usvajaju konsenzusom i transparentno
- Tijela za normizaciju pokrivaju vrlo širok raspon interesa,
uključujući i interese industrije
- ... i stoga su široko prihvaćena

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

‘Klasični’ nasuprot Novom pristupu

Klasični

- Norme u zakonima
- Obavezne norme
- Certifikaciju/ispitivanje provodi država
- Pred-tržišna kontrola
- U slučaju izbijanja problema proizvođač je siguran

Novi i Opći pristup

- Osnovni zahtjevi u zakonima
- Dobrovoljne norme
- Ocjena od strane samog sebe ili privatnog subjekta
- Post-tržišna kontrola
- Odgovornost proizvođača

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

4. Europske direktive o Novom pristupu

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Direktive o Novom pristupu ...

- Niskonaponska oprema (2006/95/EK)
- Obične tlačne posude (87/404/EEZ)
- Sigurnost igračaka (88/378/EEZ)
- Građevni proizvodi (89/106/EEZ)
- Elektromagnetska kompatibilnost (89/336/EEZ)
- Strojevi (98/37/EK)
- Oprema za osobnu zaštitu (89/686/EEZ)

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

... Direktive o Novom pristupu ...

- Neautomatske vage(90/384/EEZ)
- Aktivne implantabilne medicinske naprave(90/385/EEZ)
- Uređaji na plinovita goriva (90/396/EEZ)
- Novi toplovodni kotlovi bojleri (92/42/EEZ)
- Eksplozivi za civilnu upotrebu (93/15/EEZ)
- Medicinski uređaji (93/42/EEZ)
- Oprema i zaštitni sustavi za potencijalno eksplozivne atmosfere (94/9/EK)

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

... Direktive o Novom pristupu

- Rekreativna plovila(94/25/EK)
- Dizala (95/16/EK)
- Tlačna oprema (97/23/EK)
- In vitro dijagnostički medicinski uređaji (98/79/EK)
- Radijski i telekomunikacijski krajnji uređaji (1999/5/EK)
- Žičare za prijevoz ljudi (2000/9/EK)
- Mjerni instrumenti (2004/22/EK)

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

5. Europski sustav ocjene sukladnosti ili Opći pristup

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Opći pristup ocjeni sukladnosti

Proizvođač (ili njegov ovlašteni predstavnik) je odgovoran
za sukladnost

- Mora koristiti definirane procedure (“module”)
- Pomoć u korištenju modula pružaju mu prijavljena tijela
- Sloboda je odabrati bilo koje prijavljena tijelo

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Ocjena sukladnosti – Glavni elementi

- 1 Moduli
- 2 Prijavljena tijela
- 3 Osiguranje kvalitete
- 4 Tehnička dokumentacija
- 5 EC Izjava o sukladnosti
- 6 CE oznaka

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

1. Moduli

- Opći pristup uspostavlja osam osnovnih modula koji pokrivaju različite situacije
- Svaka direktiva propisuje koji se modul može koristiti
- Postoje moduli za oblik proizvoda, kao i za faze proizvodnje
- Većina modula zahtijeva korištenje prijavljenih tijela

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

... osnovni moduli

- A Unutarnja kontrola proizvodnje (oblik i proizvodnja)
- B EC tipno ispitivanje (oblik) (prijavljeno tijelo)
- C Sukladnost tipu (proizvodnja)
- D Uvjerenje o kvaliteti proizvodnje (proizvodnja) (prijavljeno tijelo)
- E Uvjerenje o kvaliteti proizvoda (proizvodnja) (prijavljeno tijelo)
- F Ispitivanje proizvoda (proizvodnja) (prijavljeno tijelo)
- G Pojedinačno ispitivanje (oblik i proizvodnja) (prijavljeno tijelo)
- H Potpuno osiguranje kvalitete (oblik i proizvodnja) (prijavljeno tijelo)

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

2. Prijavljena tijela

- Preko 1100 ovlaštenih tijela
- Prijavljena tijela su neovisne treće strane
- Ovlaštena su od strane država članica, koje jamče njihovu sposobnost
- Suradnja
- i konkurencija

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

... Kvalifikacije prijavljenih tijela

- Potrebne kvalifikacije:
 - Akreditacija
 - Niz normi EN 17000/45000 (obično identične s ISO smjernicama / normama)
 - Kriterij sektora / tehničkih sposobnosti

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

... Obaveze prijavljenih tijela

- Pružaju usluge ocjene sukladnosti prema uvjetima postavljenim u direktivama
- Djeluju nepristrano, neovisna o klijentima
- Daju relevantne informacije službenim institucijama, institucijama za nadzor tržišta, drugim ovlaštenim tijelima
- Osiguravaju povjerljivost informacija kad je to nužno
- Sudjeluju u europskoj normizaciji ili su tamo predstavljene

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Osiguranje kvalitete

Tri modula zahtijevaju osiguranje kvalitete

- ISO 9000 nudi jedno rješenje, no nije obavezan!

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

4. Tehnička dokumentacija

- Priprema je proizvođač
- Čuva je proizvođač
- Pruža informacije o oblikovanju, proizvodnji i upotrebi proizvoda
- Detaljni zahtjevi obrazloženi su i opisani svakoj direktivi
- Mora biti dostupna javnim institucijama i prijavljenim tijelima

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

5. EC Izjava o sukladnosti

- Sastavlja je i potpisuje proizvođač (ili njegov ovlašteni predstavnik) na vlastitu odgovornost
- Sadrži sve relevantne informacije, kako je definirano svakom od direktiva
- Informacija mora uključivati podatke o proizvodu, proizvođaču, direktivama i normama koje se primjenjuju, uvjerenje o sukladnosti i naziv prijavljenog tijela, ako je ono korišteno

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

6. CE oznaka

- Stavlja je proizvođač (ili njegov ovlašteni predstavnik) na vlastitu odgovornost, što znači da:
 - Proizvod zadovoljava zakonske uvjete
 - I smatra se utrživim (komercijalnim)
- CE oznaka **nije** oznaka porijekla – a ni oznaka kvalitete!

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Obaveze proizvođača

- Osigurava usklađenost s osnovnim zahtjevima direktiva(e)
- Koristi odgovarajuće module za ocjenjivanje
- Ako je potrebno, izabire odgovarajuće prijavljeno tijelo
- Priprema tehničku dokumentaciju
- Sastavlja EC Izjavu o sukladnosti
- Stavlja CE oznaku kao konačni znak sukladnosti

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Prednost ovih pristupa

- Jedinstven skup tehničkih propisa i zahtjeva za označavanjem koji omogućava brz pristup čitavom tržištu EU-a
- Dostupnost jedinstvenog skupa europskih normi, koji nisu u suprotnosti jedan s drugim
- Ista pravila za uvoznike i proizvođače iz EU-a

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

POJEDINOSTI O NOVOM I OPĆEM PRISTUPU

- post-tržišna kontrola (nadzor nakon plasmana proizvoda na tržište)

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Nadzor tržišta

- Nadzor tržišta jamči jednaku zaštitu svih građana i ravnopravan tržišni status za sve poduzetnike
- Cilj je osigurati ujednačenu razinu provedbe zakonodavstva o unutarnjem tržištu

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

... Nadzor tržišta ...

- Nadzor tržišta je nacionalna odgovornost
- Na tržištu ga provode državni službenici
- U direktivama je malo eksplicitnih zahtjeva, ali sporazumi sadržavaju implicitne zahtjeve
- Komunikacijski sustav Rapex između Europske komisije i država članica

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

... Nadzor tržišta

- Različite nacionalne strukture
lokalna ili područna samouprava, državna
uprava
- Različiti nacionalni pristupi
sustavno prikupljanje uzoraka, godišnje
kampanje, usmjerenost na potrošače

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

6. Važnost normi i ocjene sukladnosti za poduzetnike

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Uobičajene “mudrosti” o normama

- Ovaj je proizvod nezgrapan i ružan zato što je oblikovan u skladu s normama (potrošač)
- Troškovi su previsoki zato što sam prisiljen poštovati norme (poduzetnik)
- Ne mogu oblikovati ‘najbolji’ proizvod zato što mi norme ograničavaju kreativnost (inženjer)

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

U 'stvarnom životu' norme koriste:

- Potrošačima: proizvodi su sigurni za ljude, životinje i okoliš
- Kompanijama: olakšava se izvoz, čime se povećava prodaja i prihodi kompanije
- Inženjerima: omogućavaju međusobnu usklađenost/kompatibilnost različitih tipova opreme

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Norma za USB priključak

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

7. Ocjena sukladnosti po sadašnjem hrvatskom zakonodavstvu

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Prijenos zakonodavstva

Prenijeti direktivu EU-a znači usvojiti dio nacionalnog zakonodavstva (zakon, podzakonski akt, odluku, itd.) koji uključuje prijenos odredbe propisane direktivom EU i njenu prilagodbu nacionalnom poslovnom okruženju.

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Prijenos europskog zakonodavstva o ocjeni sukladnosti

- 1. Horizontalni zakon:** Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti
- 2. Vertikalni zakoni:** o rekreacijskim plovilima, medicinskoj opremi, uređajima ...

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Status prijenosa zakonodavstva ...

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva

- Dizala (95/16/EK) – 31/3/06
- Strojevi (98/37/EK) – 31/3/06
- Tlačna oprema (97/23/EK) - odgođeno
- Obične tlačne posude (87/404/EEZ) - odgođeno
- Uređaji na plinovita goriva (90/396/EEZ) – 31/3/06
- Novi toplovodni kotlovi (92/42/EEZ) – 31/3/06
- Niskonaponska oprema (2006/95/EK) – 1/1/07
- Oprema za osobnu zaštitu (89/686/EEZ) – 25/10/07
- Sigurnost igračkaka (88/378/EEZ)

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

...Status prijenosa zakonodavstva

...

Ministarstvo unutarnjih poslova

- Eksplozivi za civilnu upotrebu (93/15/EEZ) – 13/12/05
- Oprema i zaštitni sustavi za potencijalno eksplozivne atmosfere (94/9/EK) – 29/10/05

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva

- Građevni proizvodi (89/106/EEZ) – 11/1/05

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

- Medicinski uređaji(93/42/EEZ) – 30/4/05
- Aktivne implantabilne medicinske naprave (90/385/EEZ)
- In vitro dijagnostički medicinski uređaji (98/79/EK)

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

... Status prijenosa zakonodavstva

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture

- Elektromagnetska kompatibilnost (89/336/EEZ) – 11/2/05
- Radijski i telekomunikacijski krajnji uređaji (1999/5/EK) – 20/1/05
- Žičare za prijevoz ljudi (2000/9/EK) – 7/8/07

Hrvatski registar brodova

- Rekreativna plovila (94/25/EK) – 1/1/06

Državni zavod za mjeriteljstvo

- Mjerni instrumenti (2004/22/EK) – 12/1/07
- Neautomatske vage (90/384/EEZ) – 11/1/05

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

9. Institucije zadužene za osiguranje infrastrukture kvalitete u Hrvatskoj i inozemstvu

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Institucije zadužene za osiguranje infrastrukture kvalitete

norme

međunarodne

- ISO
- EA, ILAC
- WELMEC
- EUROMET
- OIML

hrvatske

- Hrvatski zavod za norme
- Hrvatska akreditacijska agencija
- Državni zavod za mjeriteljstvo

akreditacija

mjeriteljstvo

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

HZN

- Hrvatsko nacionalno tijelo nadležno za norme
- Punopravni član ISO-a
- Brine o oko 7.500 normi
- Izazovi:
 - Članstvo u CENELEC-u
 - Povećanje broja normi

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

HAA

- Hrvatsko nacionalno akreditacijsko tijelo
- Punopravni član EA-e
- Pridruženi član ILAC-a
- Ocijenila 10 ovlaštenih tijela
- Ministarstva je angažiraju za ocjenjivanje kandidata za status ovlaštenog tijela
- Izazovi:
 - potpisivanje MLA s EA-om
 - potpisivanje Ugovora o međusobnom priznavanju rezultata ispitivanja (MRA) s ILAC-om

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

10. Izvori informacija o normama i ocjeni sukladnosti

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Izvori informacija ...

Norme se mogu naći na:

- Na hrvatskom: <http://www.hzn.hr/english/indexen.html>
- Na engleskom : <http://www.bsi-global.com/>
- Na njemačkom <http://www.din.de/cmd?level=tpl-home&contextid=din&languageid=de>
- Na francuskom <http://www.afnor.org/portail.asp>
- Na više jezika: <http://www.iso.org/iso/home.htm>

Informacije o normama i propisima u drugim zemljama:

- WTO Inquiry Point – Ministarstvo vanjskih poslova

Informacije o razvoju tehničkih propisa u Hrvatskoj:

- www.hidra.hr/

Informacije o direktivama za Novi i Globalni pristup

- <http://www.newapproach.org/>
- <http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/standardization/harmstds/reflist.html>

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

... Izvori informacija

“Vodič za provedbu direktiva zasnovanih na Novom pristupu i Globalnom pristupu”, poznat i kao Plavi vodič

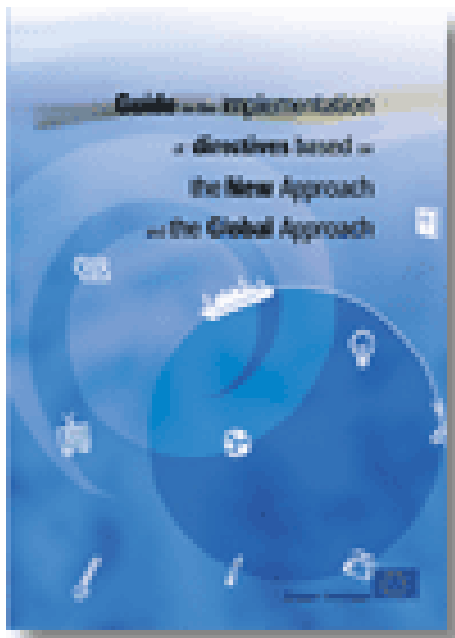
Sadrži informacije o:

- Filozofiji koja stoji iza Novog i Globalnog pristupa
- Cjelovit prikaz sustava i svake od njegovih komponenti
- Detaljno objašnjenje različitih modela certifikacije (modularni sustav) i uloge svakog od sudionika u njoj.

Besplatno je!

Može se skinuti sa

<http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/legislation/guide/index.htm>

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

11. Uloga poslovnih udruga u procesu normizacije i ocjene sukladnosti

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Tipovi poslovnih udruga

- Gospodarske komore i njihovi savezi
- Industrijske komore i njihovi savezi
- Sektorske udruge (elektrotehnika, strojarstvo, ambalaža)
- Udruge inženjera
- Udruge stručnjaka za mjere i mjeriteljstvo

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Poslovne udruge mogu sudjelovati u procesima normizacije i ocjene sukladnosti

- Kao članice tehničkih odbora za normizaciju
- Tako da osnuju vlastito ovlašteno/prijavljeno tijelo

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Poslovne udruge kao članice tehničkih odbora

- Tehnički odbori za normizaciju su skupine zainteresiranih sudionika koji imaju što reći u procesu normizacije.
- Oni uključuju proizvođače, znanstvenike, udruge potrošača ... zašto ne i poslovne udruge?

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Poslovne udruge kao mjesta za rad ovlaštenog/prijavljenog tijela

- Poslovne udruge nude svojim članovima različite usluge
- Neke poslovne udruge nude usluge kao što su laboratoriji za ispitivanja ili prijavljena tijela.
- Poslovne udruge su u povlaštenom položaju: mogu ponuditi neovisnost, zdravu financijsku osnovu, poznavanje tržišta

BIZimpact – Izobrazba u osam zakonskih područja

Seminar 8 – Norme za industrijske proizvode

Došli smo do kraja!

Hvala vam!